

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВ. ПАТРИАРХ ЕВТИМИЙ”

гр.Велико Търново, ул. Мармарлийска №13 тел.: 062/539 410, e-mail: info-300103@edu.mon.bg

Програма за предоставяне на равни възможности за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи за учебната 2026 / 2027 година

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на учениците в учебния процес.

Изграждането на училищната програма за равни възможности за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи е подчинено на основните приоритети в посока:

- разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите в училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от ОУ „Св. Патриарх Евтимий“ и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи. Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Международната конвенция за правата на детето;
- Световната програма на ЮНЕСКО "Образование за всички";
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;
- Стратегическа рамка за развитие на образованието в Република България 2020-2030 г.

С настоящата програма се определят:

1. Целите и задачите на приобщаващото образование в ОУ " Св. Патриарх Евтимий " – гр. Велико Търново;
2. Принципите, чрез които се реализира приобщаващото образование;
3. Условията, редът и конкретните дейности за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците в ОУ " Св. Патриарх Евтимий " – гр. Велико Търново;
4. Дейностите за превенция на тормоза и насилието в ОУ " Св. Патриарх Евтимий " – гр. Велико Търново за мотивация и преодоляване на проблемното поведение на децата по чл. 185 и чл. 186 от ЗПУО;
5. Условията и редът за поощряване на децата от ОУ " Св. Патриарх Евтимий " – гр. Велико Търново с материални и морални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на общността в училището;

6. Задълженията и дейността на координиращия екип и на участниците в процеса на приобщаващото образование;
7. Годишен план на дейностите, свързани с приобщаващото образование и осигуряването на подкрепа за личностното развитие на децата.

II. ЦЕЛ И ЗАДАЧИ

Цел:

Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците в ОУ "Св. Патриарх Евтимий", чрез осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и включването и участието на учениците в образователния процес и ученическа общност.

Задачи:

1. Осигуряване на възможност за гъвкава и динамична организация на средата според различните потребности на учениците с цел по - лесна адаптация и оптимална степен на развитие на техния потенциал, способности и постигане на образователните цели.
2. Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете.
3. Осъществяване на подкрепа за успешен преход на децата със СОП към училищно образование.
4. За учениците със специални потребности се сформира ЕПЛР, като благодарение на работата му и преподавателите се постигат различни нива на успеваемост по индивидуалните им програми.
5. Обхват и задържане на децата в риск от уязвими групи в училище.
6. Анализ на индивидуалните потребности от подкрепа за личностно развитие на учениците.
7. Предоставяне на качествено образование за всяко дете.

III. ПРИНЦИПИ

Приобщаващото образование е неизменна част от целия образователен процес и се реализира със следните принципи:

1. Гарантиране на правото на всяко дете на достъп до детска градина най-близо до неговото местоживееене и на правото му на качествено образование;
2. Гарантиране на достъпа на всяко дете до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности;
3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи в съответствие с интересите и стимулиращи мотивацията на детето, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
4. Приемане и зачитане на уникалността на всяко дете – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите;
5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно;
6. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование - училището, Центърът за подкрепа процеса на приобщаващо образование, семейството и общността;
7. Намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на децата в дейността на училището;

IV. Дейности /чл. 190, ал. 3, т. 1 от ЗПУО и чл. 135 от Наредба за приобщаващото образование/

	Дейност	Срок	Отговорник
1.	Провеждане на информационни кампании сред родителите за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на деца със СОП, деца с физически и ментални увреждания и деца от етническите малцинства.	постоянен	Всички учители
2.	Работа с родителите за преодоляване на негативните стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания	постоянен	Всички учители
3.	Идентифициране на деца, които имат	постоянен	Учители, психолог,

	необходимост от обща подкрепа		логопед, ресурсен учител, педагогически съветник
4.	Идентифициране на деца със СОП, деца в риск или други потребности.	целогодишен	Учители, психолог, логопед, ресурсен учител, педагогически съветник
5.	Определяне координатор на дейностите за предоставяне на личностна подкрепа за развитие	м. септември	Директор
6.	Изготвяне на План за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на ученик със СОП	м. септември м. октомври	Класен ръководител, ЕПЛР, Координатор ЕПЛР
7.	Осигуряване на педагогически специалисти /психолог, логопед, ресурсен учител/ за предоставяне на подкрепа за личностно развитие	в началото на учебната година	Директор, Координатор ЕПЛР
8.	Изготвяне и представяне пред педагогическия съвет на обобщен доклад за състоянието на процеса на приобщаващото образование в училище за учебната 2026 / 2027 година	м. юни	Координатор, ЕПЛР
9.	Проследяване напредъка на децата с обучителни затруднения	през учебната година	Координатор, ЕПЛР
10.	Осигуряване на възможности за изяви на децата чрез включването им в дейности като занимания по интереси, извънучилищни мероприятия, концерти, тържества	през учебната година	Учители, Координатор, ЕПЛР
11.	Насочване на ученици, завършили с удостоверение за завършен VII клас за продължаване на образованието си / чл. 145, ал. 6 от ЗПУО и чл. 140, ал. 1 и 2 от Наредба за приобщаващото образование /	през учебната година	ЕПЛР, Директор

1. Дейности за осигуряване на обща подкрепа за предоставяне на равни възможности за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи

	Дейност	Срок	Отговорник
1.	Анализ на резултатите от проследяване постиженията на учениците в началото на учебната година и набелязване на конкретни мерки за включване на отделни деца в дейности, насочени към превенция на обучителни затруднения	м. октомври	Учители, Координатор, ЕПЛР
2.	Анализ на резултатите от проследяване постиженията на децата в началото на учебната година и набелязване на конкретни мерки за включване на отделни деца в дейности, насочени към превенция на обучителни затруднения	м. октомври	Директор, учители, педагогически съветник
3.	Оценка на индивидуалните потребности за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца в риск	не по - късно от 3 месеца от разпознаване на потребността	Учители, ЕПЛР
4.	Оценка на индивидуалните потребности за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца с изявени дарби	не по - късно от 3 месеца от разпознаване на потребността	Директор, учители, ЕПЛР
5.	Оценка на индивидуалните потребности за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца с хронични заболявания	Не по - късно от 3 месеца от разпознаване на потребността	Директор, учители, ЕПЛР
6.	Представяне на писмени доклади от специалистите до председателя на екипа за личностно развитие за резултатите от оценяването	3-дневен срок от извършване на оценката	Учители, ЕПЛР

7.	Изготвяне на план за подкрепа за всяко нуждаещо се дете	до 1 месец след извършване на оценката	ЕПЛР, класен ръководител, учител по предмет
8.	Проследяване напредъка в развитието на детето	след изтичане на 3-месечния срок	ЕПЛР
9.	Изготвяне на доклад до директора на училището за изпълнението на плана за подкрепа на ученика	в 10-дневен срок след края на учебния срок	ЕПЛР

2. Статут на ЕПЛР

1. Екипът е специализиран орган, създаден към ОУ "Св. Патриарх Евтимий" – гр. Велико Търново.

2. Основната цел на дейността му е свързана с приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички ученици чрез активиране и включване на ресурси насочени към премахване на пречки и дефицити за научаване и създаване на възможности за участието на ученика във всички аспекти на общността.

3. Въпросите, при които ЕПЛР има активно участие са:

- ✓ гарантиране на правото на всеки ученик за качествено образование;
- ✓ гарантиране на достъпа на всяко дете до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;
- ✓ прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на детето, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- ✓ равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на училището;
- ✓ нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на децата за живот в приобщаващо общество;
- ✓ гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на децата и в зависимост от спецификата на обществения живот.

3. Екипът за подкрепа на личностното развитие / ЕПЛР / включва класни ръководители, педагогически съветник, ресурсен учител, логопед и психолог. Екипът се ръководи от координатор, който има следните функции:

1. Разпознава потребността от предоставянето на обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученик въз основа на наблюденията и анализите на учителите, въз основа на документите на ученика, включително от изследвания и консултации при наличие на такива, и въз основа на събраните данни за развитието на децата и/или по инициатива на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето;

2. Предлага на директора да утвърди съставите на екипите за подкрепа за личностно развитие на децата в случай на потребност от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие;

3. Координира извършването на оценката на индивидуалните потребности на децата със специални образователни потребности, в риск, с изяви дарби и с хронични заболявания от екипите за подкрепа за личностно развитие;

4. Предлага на директора да утвърди списък на децата, на които ще се предоставя допълнителна подкрепа за личностно развитие въз основа на извършената оценка на индивидуалните им потребности от екипите за подкрепа за личностно развитие;

5. Предлага на директора в случай на необходимост да осигури допълнителни специалисти като организира и координира осигуряването им в зависимост от индивидуалните потребности на детето от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, или от доставчици на социални услуги в общността, получили лиценз за предоставяне на социални услуги за деца по реда на Закона за закрила на детето;

6. Съхранява документите на всяко дете, за което е информиран и работи екип за подкрепа за личностно развитие;

7. Координира работата с институциите в системата на предучилищното и училищното образование и с други институции и организации, работещи с деца, по отношение предоставянето на обща и / или допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете;

8. След приключване на втория учебен срок на съответната учебна година изготвя и предоставя на педагогическия съвет обобщен доклад - анализ за състоянието на процеса на приобщаващото образование в училище.

9. Училището е длъжно да осъществява дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и координираните усилия на всички участници в образователния процес;

10. Допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните им потребности. Оценката се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие на детето, утвърден със заповед на директора на училището за конкретно дете;

11. За извършването на оценката родителят / представителят на детето / лицето, което полага грижи за детето, представя следните документи:

- ✓ заявление;
- ✓ статуси от проведени предварителни изследвания и консултации - психологични, логопедични, медицински - при наличие на такива, в зависимост от потребностите на детето;
- ✓ всички необходими здравни, социални, съдебни, както и други документи, които имат отношение към обучението и образованието на детето;
- ✓ протокол от специализирана по профила на заболяването лекарска консултативна комисия или от друга експертна лекарска комисия с приложени лична амбулаторна карта, съдържаща необходимите изследвания, консултации, епикризи и други, които удостоверяват заболяването - при деца с хронични заболявания.

4. Ред на работа на Екипа за подкрепа за личностно развитие / ЕПЛР /

1. Екипът за подкрепа за личностно развитие в училище се създава със заповед на директора за конкретно дете или ученик - със специални образователни потребности, в риск, с изяви дарби, с хронични заболявания, за всяка учебна година.

2. В състава на екипа задължително участват психолог и/или педагогически съветник, както и логопед. В екипа участва ресурсен учител/специален педагог, както и други специалисти според индивидуалните потребности на детето или ученика - рехабилитатор на слуха и говора, учител на деца с нарушено зрение, учители в училището. В заседанията на екипа може да участват представител на отдела за закрила на детето и други специалисти при необходимост.

3. Екипът се ръководи от определения със заповедта на директора специалист от екипа.

4. В работата на екипа на детето или ученика участва родителят/представителят на детето/лицето, което полага грижи за детето, а при необходимост и представител от съответния регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и/или от центъра за подкрепа за личностно развитие.

5. Екипът работи целогодишно като провежда общите си заседания по предварително изготвен график. При възникнала необходимост заседание може да се провежда и извън определения график.

6. Ръководителят на екипа отправя покана за участие на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, както и на представителя на съответната институция по ал. 4, за всяко заседание на екипа, но не по-късно от 7 дни преди датата на провеждане на заседанието.

Този срок може да е по-малък в случай на възникнала необходимост от провеждане на заседание извън определения график.

Допълнителни разпоредби:

Промени по плана се извършват по предложение на председателя или най - малко на 1/3 от състава на членовете и се приема на заседание на ПС.

Изготвил: Митка Ганчева

Дата: 04.09.2026 г.

Програмата е приета на Педагогически съвет с Протокол № 15/04.09.2026 г.

Директор: (п)

Ивелина Дачева